

III. Trestnost pomahání.

Ježto se dle § 5 tr. z. spoluvinník dopouští téhož činu trestného, jaký spáchán byl přímým pachatelem, jest pomahání pravidelně teprve tehdy trestným, podnikl-li pachatel aspoň trestný pokus činu trestného. Není tedy správným ve příčině spolupachatele a pomocníka nález kas. dvora ze dne 24. května 1886, č. sb. 921, dle něhož dobrovolné ustoupení pachatele od pokusu neosvobozuje ani spolupachatele ani původce ani pomocníka; není dle § 8 tr. z. dobrovolné ustoupení takovéto důvodem trestnost rušícím, nýbrž okolností, která vylučuje skutkový podklad trestného pokusu. Ježto se pomocník dopouští toliko toho činu trestného, kterýž objektivně spáchán byl pachatelem, nelze rozšiřovati na ostatní spoluvinníky nebo účastníky okolnosti trestnost skutku vylučující neb zvyšující, kteréžto zruší nebo zvětší trestnost určitého činu trestného pro pachatele nebo pro některého spoluvinníka neb účastníka toliko následkem určitých osobních poměrů a vlastností (závěr. věta § 5 tr. z.).

Podobná ustanovení vykazuje voj. trest. zák. v § 11 a trest. zák. pro Bosnu a Hercegovinu v § 9.

IV. Osnova nového trestního zákona nezná vedle pachatele spoluvinníků, nýbrž jen účastníky a označuje v § 51 účastníky netoliko návodce, nýbrž i toho, kdo vědomě někomu jinému ke spáchání zločinu nebo přečinu (při přestupcích není pomáhání trestným) radou nebo skutkem přispěl nebo jen předkem připověděl mu pomoc svou při činu nebo po činu (pomocník).

Spoluvina (v právu trestním důchodkovém).

I. Pojem.

Znaky spoluviny při přestupcích důchodkových vylíčeny byly již ve čl. »Zákon trestní důchodkový«.

II. Vztah a poměr spoluviny k pachatelství a původcovství:

1. Spoluvinu neboli účastenství v nějakém přestupku důchodkovém lze přičítati jen tomu, kdo věděl buďto o přestupku a okolností, že jeho jednání neb opomenutí jest s přestupkem ve spojení zákonem vyznačeném, nebo mohl a měl při náležité pozornosti snadno za daných poměrů rozpoznati, že dopouští se přestupku a že jednání neb opomenutí jeho očividně souvisí s dotyčným přestupkem. Přičítá se tudíž zlý úmysl nebo nedbalost netoliko při původcovství, nýbrž jest podmínkou připočitatelnosti i při spoluvinně a účastenství (§ 26).

2. Kdežto pachatel a původce přestupku důchodkového vždy trestu podléhá, dlužno spoluvinníky a účastníky potrestati toliko v případech, jež trestní zákon důchodkový výslovně uvádí.

3. Spoluvinníci a účastníci právi jsou však dle § 137 z oněch přestupků, za které nejsou trestáni (§ 27).

4. Všeobecně však propadají trestu vinníci a účastníci v kterémkoli důchodkovém přestupku pro ten případ, nelze-li přestupek přičítati pachateli samému z některého nebo z několika důvodů v § 15 uvedených (t. j. nedostatek užívání rozumu, pomatení mysli, neodvratné donucení, je-li pachatel mladší 10 let.) (§ 28).

5. Zasazoval-li se původce některého přestupku důchodkového před spácháním účinně o to, aby odvrátil od spáchání přestupku osobu, kterou sám k přestupku měl, ale přece osoba ta skutek spáchala, má býti mu

přičítána původní činnost jeho toliko za spoluvinu a jen potud, pokud trestána jest spoluvina dle povahy přestupku (§ 22).

III. Není-li tu známek, kterými bylo by lze původcovství přesně rozlišiti od spoluviny, stanoví § 100 co do výměry trestu toto: Prokázáno-li, že se každá osoba dopustila přestupku jen pokud jde o jistou část předmětu přestupku, nelze-li však určitě vyšetřiti podílu spadajícího v zodpovědnost jednotlivé osoby, a nenastane-li mezi dotyčnými osobami takový poměr, dle něhož musí býti každému z nich přestupek v celém rozsahu svém přičítán jakožto původci, spoluvinníku neb účastníku, má býti při výměře trestu celý předmět přestupku rozdělen ve stejné díly, pokud závisí trest na předmětu přestupku. Lze-li však určitě stanoviti podíly jednotlivé osoby postihující, mají býti tyto podíly (určité) vyloučeny a zbytek předmětu přestupku rovněž má se při výměře trestu stejnými díly stanoviti pro každého pachatele, jehož podíl nedal se určitě vyšetřiti (§ 100).

IV. Všeobecnou zásadou při výměře trestu za přestupek důchodkový jest, že původce a pachatel má býti trestán přísněji — než-li spoluvinník — ač-li tu není okolností polehčujících, — spoluvinníka pak postihnouti má trest přísnější, než-li účastníka (§ 102),

V. Zvláštní případy spoluviny:

1. Spoluvinníkem v poškození důchodku, pokud jde o dávky spotřební (15. hlava), jest každý, kdo se zabývá výrobou, přípravou, odbytem nebo rozšiřováním předmětů podrobených úřednímu označení, jestliže takovéto předměty svého zaměstnání bez předepsaného úředního označení neb opatřené označením proti předpisu uschovává, přejímá (kupuje) nebo ku prodeji nabízí nebo prodává, nebo posléze jiným způsobem rozšiřuje nebo pokouší se rozšířiti (§ 399).

Spoluvinníkem označuje § 407 jmenovitě toho, u koho se najdou nekolokované časopisy kolku podléhající, nekolokované hrací karty, nebo kalendáře nebo kdo postižen jest, že do oběhu dává, připevňuje nebo rozdílí ohlášení kolku podléhající, avšak nekolokovaná.

2. Advokáti, notáři a jednatele nebo znalci za veřejného ověření ustanovení propadají zákonnému trestu jako spoluvinníci, pokud jde o listiny a spisy za jich vlivu nebo součinnosti zřízené nebo vyhotovené, jakmile lze jim spoluvinu přičítati (§ 26) a pokud jich nelze za původce nebo pachatele považovati (§ 409).

3. Co do spoluviny při podloudnictví (§ 174) a společnostech podloudnických (§ 254) srov. čl. »Podloudnictví«.

4. Spoluvinníci jakožto členové černých rot viz čl. »Roty černé« (§§ 181 a 183).

VI. Ručení spoluvinníků. Viz čl. Ručení za pokuty důchodkové.

VII. Prominutí trestu. Viz čl. Prominutí a zmírnění trestu.

Spoluvlastnictví a společenství jiných práv věcných.

I. Pojem. Spoluvlastnictví jest právní poměr, dle něhož více osobám (fysickým neb právnickým) právo vlastnické neb jinaké právo věcné k jedné a téže věci v ten způsob přísluší, že každému společníku náleží intelektuální (ideální) díl věci společné, takže jedno a totéž právo k téže věci přísluší více osobám nerozděleno (§ 825 o. o. z.).

Ohledně celku pokládají se všichni spoluvlastníci za jedinou osobu; pokud však jim určité, ač neoddělené podíly poukázány jsou, jest každý spoluvlastník neobmezeným vlastníkem příslušejícího jemu podílu (§ 361 o. o. z.).